

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๑๗/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๗๑/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองอุตรธานี

วันที่ ๑๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { สิบตำรวจโท ทรงวุฒิ ศรีสุนช่าง ผู้ฟ้องคดี
เทศบาลตำบลเวียงคุก ผู้ถูกฟ้องคดี

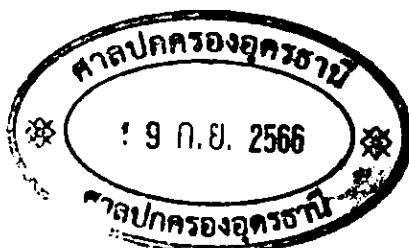
เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากกรณีที่นายอำเภอเมืองหนองคายได้มีคำสั่งที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาไม่นำฝากเงินค่าน้ำประปาเข้าบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย คิดเป็นจำนวน ๑,๔๕๑,๕๑๑ บาท ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีหน้าที่ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ รวมถึงการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของนางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร ให้เป็นไปตามระเบียบ โดยเคร่งครัด แต่กลับปล่อยปละละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบให้ นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ และเป็นช่องทางให้ นางสาวขวัญชนก และนางสุนทรอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย กระทำการทุจริตเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาสำเร็จเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดี

/ได้รับ...

ได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดขอใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหาย ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖,๕๙๓ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ตามความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสือลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อนายกเทศมนตรีตำบลเวียงคุก โดยนายกเทศมนตรี ตำบลเวียงคุกพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จากนั้นได้ส่งเรื่องให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณา ต่อมา ผู้ว่าราชการ จังหวัดหนองคายได้มีหนังสือที่ นค ๐๐๒๓.๔/๑๕๕๓๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ต่อนายอำเภอเมืองหนองคายว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้นและให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนี่ยน้ำประปาออกไปเก็บค่าน้ำประปาจากประชาชนผู้ใช้บริการแล้ว นำเงินค่าน้ำประปาจำนวนดังกล่าวไปให้กับนางสุนทร สุทธิสาร ผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้รับเงิน เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับเงินต้องนำเงินไปฝากธนาคารทั้งจำนวน หากนำเงิน ไปฝากธนาคารไม่ทันให้นำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงานสถานะทางการเงินประจำวันส่งมอบ ต่อให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน กรณีมีเงินสดเก็บรักษาให้กรรมการเก็บรักษาร่วมกันตรวจสอบ ตัวเงินกับรายงานสถานะการเงินประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บในตู้নিরภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้ หัวหน้าหน่วยงานคลังเสนอผ่านผู้ฟ้องคดีทราบทันทีเพื่อเสนอนายกเทศมนตรีตำบลเวียงคุก พิจารณา โดยเงินรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เก็บรักษาไว้ให้นำฝากธนาคาร ทั้งจำนวนภายในวันนั้น ถ้าฝากในวันนั้นไม่ทันให้นำฝากตู้নিরภัย และวันรุ่งขึ้นหรือวันทำการถัดไป นำฝากธนาคารทั้งจำนวน แต่ความเป็นจริงแล้ว นางสุนทร สุทธิสาร กลับเก็บจำนวนเงิน ดังกล่าวไว้กับตัวเองและไม่ได้นำฝากเงินค่าธรรมเนี่ยน้ำประปาเข้าบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้ นางสาวสุดาวดี คงอริยะทรัพย์ ตำแหน่งรองปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารราชการของกองคลัง งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ (ค่าธรรมเนี่ยน้ำประปา) แล้ว ซึ่งเป็นการมอบหมายหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแลของงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ โดยตรงแล้ว หากการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบหมายมีปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องหรืออื่นใด จะต้องรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับผู้มอบหมายรับทราบและทำการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างทันที แต่กลับไม่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบ จึงทำให้ผู้ฟ้องคดี ไม่ทราบเรื่องการทุจริตดังกล่าว ส่วนการรายงานสถานะการเงินประจำวันก็ไม่มี ความผิดปกติ เพราะการเงินรายได้ที่จัดเก็บได้ในแต่ละประเภทมีการรับเงิน ไม่มีการแสดงให้เห็นไว้ใน การรายงาน

/สถานะ...

สถานะการเงินประจำวัน มีเพียง "ยอดเงินสดรับ" ในช่องเงินสดคงเหลือ ซึ่งเป็นยอดจำนวนเงินรวมเงินรายได้รายการต่าง ๆ ทั้งหมด ไม่มีการแยกรายการออกมาว่าเป็นยอดเงินค่าธรรมเนียม น้ำประปา เงินค่าภาษีต่าง ๆ ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เป็นต้น ถ้ามียอดเงินสดรับมาเป็นจำนวนใดแล้ว จะมีคณะกรรมการเก็บรักษาเงินทำการตรวจสอบเงินสดคงเหลือถูกต้องแล้ว จึงได้นำมาเข้าเก็บรักษาไว้ในตู้নিরায় และในวันถัดไปผู้อำนวยการกองคลังก็จะนำเงินสดคงเหลือฝากธนาคาร และรายงานการฝากเงินให้ทราบนั่นเอง การที่จะนำเงินรายรับที่จัดเก็บได้นำฝากธนาคารหรือไม่ และไม่ได้มีการหักทวงให้มีการนำฝากเงินเข้าธนาคารบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็จะปรากฏให้ทราบได้ว่า มีการนำฝากเงินหรือไม่ โดยเห็นได้จากช่อง "นำเงินสดคงเหลือฝากธนาคารในวันทำการถัดไป" ผู้อำนวยการกองคลังเป็นผู้รายงานให้ทราบทุกครั้งที่มีเงินฝากตามเอกสารนำฝากเงินเข้าบัญชีธนาคาร ในกรณีนี้เป็นการทุจริตเงินค่าธรรมเนียม น้ำประปาแล้วไม่นำฝากเงินเข้าบัญชี เพราะไม่มีการแยกประเภทเงินฝากว่า เป็นเงินประเภทใด ชนิดใด จึงไม่สามารถรับรู้ได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นถึงความผิดปกติ ประกอบกับในการประชุมของพนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง และพนักงานเหมาบริการ กองคลัง (งานจัดเก็บรายได้) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ไม่มีการรายงานการข้อขัดข้องหรืออุปสรรคหรือปัญหาการจัดเก็บค่าธรรมเนียม น้ำประปาว่า การจัดเก็บไม่ได้หรือจัดเก็บแล้วไม่นำเงินไปฝากเข้าบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีแต่ประการใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปล่อยปละละเลยในการควบคุมดูแล ตรวจสอบในการนำฝากเงินเข้าธนาคารบัญชีเทศบาลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ คิดเป็นจำนวนเงิน ๕๖,๕๙๓ บาท นั้น ไม่ได้วินิจฉัยในประเด็นการหักส่วนความรับผิดชอบจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมที่มีส่วนเอื้อให้ผู้กระทำการทุจริตสามารถกระทำความผิดในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวินิจฉัยที่ไม่ได้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีมีส่วนร่วมเป็นผู้กระทำการทุจริต หากแต่ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้บังคับบัญชาที่ได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยผู้ถูกฟ้องคดีทราบดีอยู่แล้วว่า อัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ (เจ้าพนักงานการเงินหรือนักวิชาการการเงินและบัญชี) ไม่เพียงพอ มิได้จัดการแก้ไขปล่อยปละละเลยตลอดมา ประกอบกับการทุจริตยากแก่การตรวจสอบและมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานเฉพาะอย่าง เป็นเหตุให้ขาดการตรวจสอบซึ่งกันและกันจึงจำเป็นต้องแต่งตั้งบุคลากรที่ไม่เหมาะสมเข้าปฏิบัติงาน โดยให้นางสุนทร สุทธิสาร

/ตำแหน่ง...

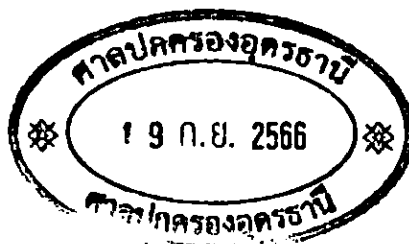
ตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้รับเงิน - ส่งเงิน จากเจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมน้ำประปา โดยตรงเพียงผู้เดียว กรณีจึงเป็นความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีหรือระบบการทำงานส่วนรวม มีส่วนเอื้อให้ผู้กระทำการทุจริตสามารถกระทำความผิดได้นานโดยไม่มีผู้พบเห็น ประกอบกับ ข้อเท็จจริงจากที่สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดหนองคายเข้าตรวจสอบการเงินในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่า ไม่พบความผิดปกติของผู้กระทำการทุจริต ถือว่าผู้กระทำการทุจริตได้ใช้วิธีการ แยกขลิบมีการวางแผนเป็นอย่างดีซึ่งยากแก่การตรวจพบ และในขณะที่เกิดเหตุปรากฏข้อเท็จจริงว่า กองคลังมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเงินไม่เต็มอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ด้านการรับส่งเงิน จึงขาดการตรวจสอบซึ่งกันและกันจึงเป็นความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๕๖,๕๙๓ บาท

๒. ขอให้มีการพิจารณาความบกพร่องของระบบการดำเนินงานของผู้ถูกฟ้องคดี โดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม โดยต้องหักส่วนความรับผิดชอบอันเกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖๕,๙๓๙ บาท และให้ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหายจำนวน ๕๖๕,๙๓๙ บาท คิดเป็นเงิน ๒๘,๒๙๖.๙๕ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า นายอำเภอเมืองหนองคายได้มีคำสั่งที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการทุจริตเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปา โดยไม่ได้นำเงินดังกล่าวฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๔๕๑,๕๑๑ บาท คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ ตำแหน่งพนักงานจ้างทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบการเก็บเงิน ค่าธรรมเนียมประปา ประจำหมู่ที่ ๑ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลเวียงคุก ที่ ๗๙๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแบ่งงาน การบริหารงาน และมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการภายในเทศบาล ตำบลเวียงคุก ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ และปฏิบัติหน้าที่เก็บค่าน้ำประปา และหนังสือบันทึกข้อความ งานพัสดุ กองคลัง ที่ นค ๕๒๔๐๓/๖๙ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ และปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปาและค่าขยะมูลฝอย ประจำหมู่ที่ ๑ แต่เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่ออกเก็บค่าน้ำประปาแล้วมิได้นำส่งเงินค่าน้ำประปาที่ตน เก็บไว้ให้กับนางสุนทร สุทธิสาร ผู้อำนวยการกองคลัง เพื่อจะนำไปฝากเข้าบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดี

/กลับเบียดบัง...

กลับเบียดบังเอาเงินค่าน้ำประปาไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ถือว่าเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
 กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน
 และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒
 อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีอย่างร้ายแรงที่ต้องเสียโอกาสที่จะนำเงินจำนวน
 ดังกล่าวไปใช้เป็นประโยชน์เพื่อบริการสาธารณะ และรายงานสุนทร สุทธิสาร ตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการกองคลัง มีอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการ
 ของเทศบาลในขอบเขตอำนาจหน้าที่ภารกิจของกองคลังให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย
 ที่เกี่ยวข้องด้านงานการเงินและบัญชี งานผลประโยชน์ งานแผนที่ภาษี งานพัสดุและทรัพย์สิน
 งานพัฒนารายได้ งานเร่งรัด การจัดเก็บรายได้และงานอื่น ๆ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลเวียงคุก
 ที่ ๗๙๙/๒๕๕๕ เรื่อง การแบ่งงาน การบริหารงาน และมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ
 ภายในเทศบาลตำบลเวียงคุก ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ เมื่อเจ้าหน้าที่เก็บน้ำประปาออกไปเก็บ
 ค่าน้ำประปาจากประชาชนผู้ใช้บริการแล้ว ได้นำเงินค่าน้ำประปามาให้แก่นางสุนทร สุทธิสาร
 เป็นผู้รับเงิน เพื่อที่จะนำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารแต่กลับไม่นำไปฝากเข้าบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดี
 ได้เบียดบังเอาเงินค่าน้ำประปาไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ถือว่าเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตาม
 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน
 และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒
 อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก
 ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบ
 ควบคุมดูแลราชการให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด
 หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย ตามมาตรา ๔๘ เถกุนวิสติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล
 พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งต้องกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบงานด้านพัฒนาและจัดเก็บรายได้ การรับเงิน
 ค่าธรรมเนียมน้ำประปา การนำฝากเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาเข้าบัญชีของเทศบาล
 กองคลัง รวมถึงการควบคุม ดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของนางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์
 ตำแหน่งพนักงานจ้างทั่วไป เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา หมู่ที่ ๑ และนางสุนทร สุทธิสาร
 ตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง ผู้รับเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด แต่กลับปล่อยปะ
 ละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบให้นางสาวขวัญชนกและนางสุนทรปฏิบัติหน้าที่
 ตามระเบียบ มิให้เกิดการทุจริตเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาขึ้นได้ และเป็นช่องทางให้ นางสาวขวัญชนก
 ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้
 โดยชอบด้วยกฎหมาย กระทำการทุจริตสำเร็จเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย
 พหุติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบ
 ใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหาย ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน
 ๕๖,๕๙๓ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด

/ของเจ้าหน้าที่...

ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีหน้าที่รับผิดชอบตามมาตรา ๔๘ เกฎวินีตติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ ที่กำหนดให้มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย ย่อมต้องมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล และติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด และต้องเอาใจใส่ สอดส่องการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างดี ใช้ความระมัดระวังโดยการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตรวจสอบบัญชีการจัดเก็บค่าน้ำประปา อย่างสม่ำเสมอ แต่กลับปล่อยปละละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบให้นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบจนเกิดการทุจริตเงินค่าธรรมเนี่ยมน้ำประปาขึ้นได้ และเป็นช่องทางให้นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบ ด้วยกฎหมาย กระทำการทุจริตสำเร็จเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง สำหรับข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดี ได้มอบอำนาจให้นางสาวสุดาวดี คงอริยะทรัพย์ ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารราชการของกองคลัง งานพัฒนา และจัดเก็บรายได้ (ค่าธรรมเนี่ยมน้ำประปา) แล้ว ซึ่งเป็นการมอบหมายหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแล ของงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้โดยตรง ตามคำสั่งเทศบาลตำบลเวียงคุก ที่ ๑๘๗/๒๕๖๐ เรื่อง การมอบอำนาจให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทนปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ นั้น เป็นการมอบอำนาจในลักษณะที่ถือเป็นการกระจายอำนาจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้งานราชการเกิดความคล่องตัวสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอน การปฏิบัติงานให้งานราชการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป มีผู้รับผิดชอบในผลงานชัดเจน หัวหน้า ส่วนราชการมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและการกำกับ ดูแล การปฏิบัติราชการให้บรรลุ เป้าหมาย ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องมีการมอบอำนาจสู่ผู้ปฏิบัติงานให้ได้มากที่สุด เพื่อให้งานในภาคปฏิบัติกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบในงานนั้นโดยตรง หัวหน้าหน่วยงาน จะเป็นเพียงผู้กำกับการปฏิบัติงานส่งผลให้หัวหน้าส่วนราชการมีเวลาเพียงพอที่จะคิดพัฒนา งานใหม่ๆ เป็นการแบ่งเบางาน แต่มิใช่เป็นการโอนอำนาจไปโดยเด็ดขาด ผู้มอบอำนาจจะกำหนด ระยะเวลาของการสิ้นสุดอำนาจไว้ในคำสั่งมอบอำนาจ หรืออาจจะยกเลิกการมอบอำนาจ ที่ได้มอบเสียเมื่อใดก็ย่อมได้ และผู้มอบอำนาจยังคงต้องรับผลที่ผู้รับมอบอำนาจได้กระทำ ลงไปทุกประการ เป็นไปตามข้อ ๒๖๘ ของประกาศพนักงานเทศบาลจังหวัดหนองคาย เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบ แต่กลับ ปล่อยปละละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตาม

/ระเบียบ...

ระเบียบ จนเกิดการทุจริตเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาขึ้นได้ จึงมีพฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อกรณีมีเงินสดเก็บรักษาให้กรรมการเก็บรักษาร่วมกันตรวจสอบตัวเงินกับรายงานสถานะการเงินประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บในตู้নিরภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้หัวหน้าหน่วยงานคลังเสนอผ่านผู้ฟ้องคดีทราบทันที แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับทราบรายงานปัญหาอุปสรรคการจัดเก็บค่าธรรมเนียมน้ำประปา ถือไม่ได้ว่าเป็นการปล่อยปละละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ และการรายงานสถานะการเงินประจำวันไม่มีความผิดปกติ เนื่องจากเงินรายได้ที่จัดเก็บได้ในแต่ประเภทมีการรับเงินโดยไม่มีการแสดงรายการให้เห็นไว้ในการรายงานสถานะการเงินประจำวัน มีเพียง "ยอดเงินสดรับ" ในช่องเงินสดคงเหลือ ซึ่งเป็นยอดจำนวนเงินรวมเงินรายได้รายการต่างๆ รวมทั้งหมด ไม่มีการแยกรายการออกมาว่าเป็นยอดเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปา เงินค่าภาษีต่าง ๆ ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เป็นต้น กรณีเป็นการทุจริตเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาแล้วไม่นำฝากเงินเข้าบัญชี เนื่องจากไม่มีการแยกประเภทเงินฝากว่าเป็นเงินประเภทใด ชนิดใด จึงไม่สามารถรับรู้ได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นความผิดปกตินั้น ตามข้อ ๒๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องตรวจสอบรายละเอียดรายงานสถานะการเงินประจำวัน และหากมีข้อสงสัยในรายการใด ก็สามารถเรียกผู้อำนวยการกองคลังมาสอบถามได้ และมีเอกสารประกอบรายการเงินต่าง ๆ ที่ได้แนบมาพร้อมรายงานสถานะการเงินประจำวันแล้ว แต่กลับไม่มีการตรวจสอบรายการเงินฝาก รายการเงินภาษี รายการเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาว่า มีการนำเงินรายการดังกล่าวไปฝากเข้าบัญชีหรือไม่ ถือว่าผู้ฟ้องคดีบกพร่องหน้าที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแล้ว สำหรับแบบฟอร์มของรายงานสถานะการเงินประจำวัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการกำหนดแบบฟอร์มไว้แล้ว ตามข้อ ๒๖ ของระเบียบดังกล่าว และต้องมีเอกสารรายละเอียดของรายการต่าง ๆ มาประกอบการรายงานสถานะการเงินประจำวันเสมอทุกครั้งที่มีการนำเสนอผ่านผู้ฟ้องคดีเป็นประจำทุกวัน ผู้ฟ้องคดีจึงต้องตรวจสอบเอกสารประกอบและรายงานสถานะการเงินประจำวัน พร้อมกันทุกครั้งเสมอจึงจะทราบรายละเอียดยอดเงิน ได้แก่ ยอดเงินสดคงเหลือ ยอดเงินสดรับ ยอดเงินนำฝากธนาคาร เป็นต้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๗ วรรคท้าย ซึ่งปัจจุบัน กระทรวงการคลังไม่ได้มีการรายงานกรณีดังกล่าวให้ทราบ โดยกรมบัญชีกลาง

/ได้มีหนังสือ...

ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๕.๓/ล ๒๒๑๓๗๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีคำสั่งที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหาย ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖,๕๙๓ บาท โดยมีความเหมาะสม และเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๔๐๖.๒/๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ ส่วนประเด็นความรับผิดชอบจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐที่ผู้ฟ้องคดี อ้างว่าคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมิได้วินิจฉัยในประเด็นของการหักส่วน ความรับผิดชอบจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐให้เป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำ ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ขณะเกิดเหตุในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่า อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีมีไม่เพียงพอ โดยไม่มีข้าราชการตำแหน่งนักวิชาการจัดเก็บรายได้ และนักวิชาการเงินหรือเจ้าพนักงาน การเงินและบัญชี มีเฉพาะลูกจ้างประจำที่เป็นตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีมีภารกิจ หน้าที่หลักด้านการจัดทำฎีกาการเบิกจ่ายเงินและจัดทำเช็คเบิกจ่ายเงินต่าง ๆ ตามคำสั่ง ที่ ๗๙๙/๒๕๕๙ เรื่อง การแบ่งงาน การบริหารงาน และมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ ของส่วนราชการภายในเทศบาลตำบลเวียงคุก ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีคำสั่งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เรื่อง บรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้เป็นพนักงานเทศบาล เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ แต่งตั้งนางสาววิชุดา แพงพา ให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการจัดเก็บรายได้ โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีกรอบอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ด้านการเงินและการบัญชีผู้ที่ต้องมีอำนาจ หน้าที่รับผิดชอบการรับ - ส่งเงินโดยตรง จึงต้องให้ผู้อำนวยการกองคลังเป็นผู้รับเงินคนเดียว ตามคำสั่งที่ ๙๓๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจสอบ ใบเสร็จรับเงิน ประจำปี ๒๕๖๐ และคำสั่งที่ ๑๐๐๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบใบเสร็จรับเงิน ประจำปี ๒๕๖๑ ซึ่งนางสุนทร สุทธิสาร ผู้อำนวยการกองคลัง สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการรับ - ส่งเงินค่าน้ำประปาได้ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้อง มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่การรับ - ส่งเงินก็ได้ แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะมีอัตรากำลังของข้าราชการ ตำแหน่งด้านการเงินและบัญชีเพียงพอต่อการทำงานและมีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ก็มีใช้ว่าจะไม่มีการทุจริตเงินค่าน้ำประปาเกิดขึ้นได้ เพราะเหตุการณ์ทุจริตนั้นเกิดขึ้นกับตัวบุคคล ที่มีเจตนาจงใจเบียดบังเอาเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตนต่างหาก ย่อมที่จะหาช่องทางการทุจริต ได้เสมอแม้จะมีระบบการทำงานที่ดีก็ตาม หากผู้ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกำกับดูแล ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยอย่างเคร่งครัด และมีความเอาใจใส่ สอดส่องการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างดี ใช้ความระมัดระวังโดยการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ตรวจสอบบัญชีการจัดเก็บค่าน้ำประปา

/อย่างสม่ำเสมอ...

อย่างสม่ำเสมอที่จะพบความผิดปกติของการจัดเก็บและการนำฝากเงินค่าน้ำประปา และทราบว่ามีการทุจริตขึ้นและสามารถป้องกันยับยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการได้ แต่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาลับมิได้ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการจนเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความทุจริตได้โดยง่ายต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีงบประมาณ ผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบแต่กลับปล่อยปละละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ ให้นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ จนเกิดการทุจริตเงินค่าธรรมเนียน้ำประปาขึ้นได้ จึงมีพฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง การที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด มิได้ทำการวินิจฉัยในประเด็นของการหักส่วนความรับผิดชอบจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐให้เป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๖ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

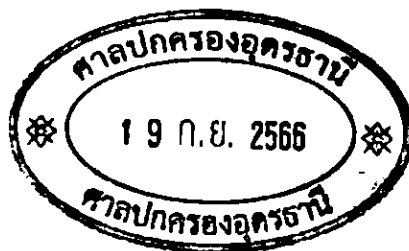
ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งดังกล่าว ยังไม่มีการบรรจุแต่งตั้งพนักงานเทศบาลตำแหน่งนักวิชาการจัดเก็บรายได้ นายกเทศมนตรีตำบลเวียงคุกจึงมีคำสั่งที่ ๗๙๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ มอบหมายให้นางสุนทร สุทธิสาร ตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ไปพลางก่อน โดยมีนางกัญญาภัสกรรณ์ จันทระเสนี นางท่อนจันทร์ จิระพันธ์ นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ เป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่เก็บค่าน้ำประปาและงานอื่นที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ต่อมา ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบพบว่า งานฝ่ายจัดเก็บรายได้มีพฤติกรรมที่อาจไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นลักษณะที่ก่อให้เกิดการทุจริตขึ้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลับ ที่ ๘๑๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีการจัดเก็บค่าธรรมเนียน้ำประปาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๑ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ มีพฤติการณ์กระทำการไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยมีการจัดเก็บ

/เงินค่าธรรมเนียน้ำ...

เงินค่าธรรมเนียมน้ำประปา แต่ไม่ได้นำเงินดังกล่าวฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการกระทำอันเข้าข่ายลักษณะที่ก่อให้เกิดการทุจริต เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เป็นเงินจำนวน ๑,๔๕๑,๕๑๑ บาท และเนื่องจากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านายกเทศมนตรี ตำบลเวียงคุกมีส่วนกระทำให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลต้นสังกัด และอาจมีส่วนต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทน นายอำเภอเมืองหนองคายจึงได้มีคำสั่ง ที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดปรากฏว่า นางสุนทร สุทธิสาร ตำแหน่งผู้อำนวยการ กองคลัง และนางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ พนักงานจ้างทั่วไป ของผู้ถูกฟ้องคดี อาศัยโอกาส ในการปฏิบัติหน้าที่เบียดบังเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุกในขณะนั้น เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล และลูกจ้าง มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมงานดูแลราชการของผู้ถูกฟ้องคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ แต่กลับปล่อยปละละเลยในการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ เป็นช่องทางให้นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ และนางสุนทร สุทธิสาร อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้ยกยอกเงินค่าน้ำประปาไปเป็นของตนโดยทุจริต เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผลติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหาย จำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖,๕๙๓ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามความเห็นดังกล่าวของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ผู้ฟ้องคดี ไม่เห็นด้วยจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อนายกเทศมนตรี ตำบลเวียงคุก โดยนายกเทศมนตรีตำบลเวียงคุกพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดี จากนั้นได้ส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณา อุทธรณ์เพื่อพิจารณา ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายได้มีหนังสือที่ นค ๐๐๒๓.๔/๑๕๕๓๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ต่อนายอำเภอเมืองหนองคายว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น และให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้มีส่วนร่วมกระทำการทุจริต ประกอบกับระบบงานส่วนรวมของผู้ถูกฟ้องคดีมีส่วนเอื้อให้นางสาวขวัญชนกและนางสุนทร กระทำการทุจริต คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่เรียกให้ ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหายจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖,๕๙๓ บาท ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดี มาฟ้องต่อศาล

/ศาลได้ตรวจ...

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว
คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่
๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน
๕๖,๕๙๓ บาท ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า
ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี
แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้น
ทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิด
ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้
เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่
ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง วรรคสอง บัญญัติว่า
สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรง
แห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมีต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความ
เสียหายก็ได้ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่อง
ของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดดังกล่าว
ออกด้วย มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ
ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่
การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐ
ได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจาก
เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘
ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายใน
เวลาที่กำหนด พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๔๘ เอกุณวิสติ บัญญัติว่า
ให้มีปลัดเทศบาลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลรองจาก
นายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย
และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน
และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และ
การตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง

/กำหนดว่า...

กำหนดว่า การรับเงินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง เว้นแต่การรับเงินที่มีเอกสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระบุจำนวนเงินที่ชำระอันมีลักษณะ เช่นเดียวกับใบเสร็จรับเงิน ซึ่งเอกสารดังกล่าวจะต้องมีการควบคุมจำนวนที่รับจ่ายทำนองเดียวกับใบเสร็จรับเงิน และการรับเงินตามฎีกาเบิกเงินจากหน่วยงานคลัง วรรคสอง กำหนดว่า ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มเดียวกันรับเงินทุกประเภท เว้นแต่เงินประเภทใดมีการชำระเป็นประจำ และมีจำนวนมากรายจะแยกใบเสร็จรับเงินเล่มหนึ่งสำหรับการรับเงินประเภทหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๐ กำหนดว่า ให้หน่วยงานคลังบันทึกเงินที่ได้รับในสมุดเงินสด ภายในวันที่ได้รับเงินสด เช็คหรือตราพท์ หรือตราสารอย่างอื่นหรือโดยวิธีอื่นใดนั้น โดยแสดงให้ทราบว่าได้รับเงินตามฎีกา ใบเสร็จรับเงิน หรือเอกสารอื่น เล่มใด เลขที่ใด จำนวนเท่าใด ข้อ ๑๑ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลา รับเงินให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเงินฝากธนาคาร กรณีที่นำฝากธนาคารไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้निรภัย ข้อ ๑๒ กำหนดว่า ให้หน่วยงานคลังจัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากการตรวจสอบปรากฏว่า ถูกต้องแล้ว ให้ผู้ตรวจแสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้นไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายและลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย ข้อ ๒๖ กำหนดว่า ให้หัวหน้า หน่วยงานคลังจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดเป็นประจำทุกวันที่มีการรับจ่ายเงิน หากวันใดไม่มีการรับจ่ายเงินจะไม่ทำรายงานสถานะการเงินประจำวันสำหรับวันนั้นก็ได้ แต่ให้หมายเหตุในรายงานสถานะการเงินประจำวันที่มีการรับ จ่ายเงินในวันถัดไปให้ทราบด้วย ข้อ ๒๗ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้เจ้าหน้าที่ ดำเนินการนำเงินที่ได้รับนำฝากธนาคารทั้งจำนวน หากนำฝากธนาคารไม่ทันให้นำเงินที่จะเก็บ รักษาและรายงานสถานะการเงินประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ข้อ ๒๘ กำหนดว่า กรณีมีเงินสดเก็บรักษาให้กรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบตัวเงิน กับรายงานสถานะการเงินประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้นิรภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้หัวหน้าหน่วยงานคลังเสนอผ่านปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเสนอให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นทราบ ข้อ ๓๔ กำหนดว่า เงินรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เก็บรักษาไว้ ตามข้อ ๒๐ให้นำฝากธนาคารทั้งจำนวนภายในวันนั้น ถ้าฝากในวันนั้นไม่ทันให้นำฝากตู้นิรภัย และวันรุ่งขึ้นหรือวันทำการถัดไปให้นำฝากธนาคารทั้งจำนวน

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งดังกล่าว ยังไม่มีการบรรจุแต่งตั้งพนักงานเทศบาลตำแหน่ง นักวิชาการจัดเก็บรายได้ นายกเทศมนตรีตำบลเวียงคุกจึงมีคำสั่งที่ ๗๙๙/๒๕๕๙ ลงวันที่

/๖ ตุลาคม...

๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ มอบหมายให้นางสุนทร สุทธิสาร ตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ไปพลางก่อน โดยมีนางกัญญาภรณ์ จันทร์เสนี นางท่อนจันทร์ จิประพันธ์ นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ เป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่เก็บค่าน้ำประปาและงานอื่นที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ต่อมา ปรากฏว่า การจัดเก็บค่าธรรมเนียน้ำประปาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๑ ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้มีพฤติการณ์กระทำการไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยมีการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียน้ำประปา แต่ไม่ได้นำเงินดังกล่าวฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นการกระทำอันเข้าข่ายลักษณะที่ก่อให้เกิดการทุจริต เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ นายอำเภอเมืองหนองคายจึงได้มีคำสั่ง ที่ ๓๐๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ซึ่งตามรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการรับเงินค่าธรรมเนียน้ำประปาและเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ทุกคนได้ให้การสอดคล้องตรงกันว่า ในการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียน้ำประปาของผู้ถูกฟ้องคดีนั้น ในวันที่ ๑๐ - ๑๕ ของแต่ละเดือนพนักงานจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีจะทำการจดมาตรวัดน้ำ และในวันที่ ๑๕ ของแต่ละเดือน เจ้าหน้าที่จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียน้ำประปา จะทำการเบิกใบเสร็จรับเงิน จากนั้นในวันที่ ๒๐ ของแต่ละเดือน จะนำมาประทับตรา และเขียนเป็นตัวเลขมาตรน้ำและคำนวณจำนวนเงินที่ผู้ใช้ต้องชำระในเดือนนั้น ๆ เมื่อทำการเก็บครบแล้วจะทำการนำส่งเงินทุกสิ้นเดือน ซึ่งใบเสร็จรับเงินกับสำเนาข้อมูลจะลงวันที่ไม่ตรงกัน โดยในสำเนาข้อมูลจะลงวันที่ต่อนางสุนทร สุทธิสาร ในวันที่นำเงินฝากคลัง โดยพนักงานจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีถือว่าเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ติดต่อกันมาเป็นเวลานาน และเป็นประเพณีที่ควรถือปฏิบัติ นางสุนทร สุทธิสาร ซึ่งเป็นผู้รับเงินค่าธรรมเนียน้ำประปาแต่ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้รับไว้ในหนังสือรับเงิน ทำให้ไม่มีหลักฐานการนำเงินส่งค่าธรรมเนียน้ำประปาและไม่ได้นำเงินรายได้ดังกล่าวไปฝากเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดี ส่วนนางสุนทร สุทธิสาร ได้ให้การต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดว่า เหตุที่หลังใบเสร็จรับเงินมีเพียงลายมือชื่อผู้ส่งเงินแต่ไม่มีลายมือชื่อผู้รับเงิน เนื่องจากผู้มีหน้าที่จัดเก็บขอผิดผ่อนไว้ก่อน โดยขอส่งเท่าที่จัดเก็บได้ไปก่อนส่วนที่เหลือจะนำเอาไปเก็บและส่งเพิ่มเติมภายหลัง ส่วนที่รับไว้ก่อนนั้นจะลงในสมุดทำเป็นตารางคุมไว้ ส่วนหมู่บ้านไหนเก็บเงินได้ครบตนจะลงลายมือชื่อพร้อมประทับวันที่รับเงินเพื่อนำส่ง ส่วนเงินที่ตนเองรับไว้และยังไม่นำส่งมียอดรวมทั้งสิ้น ๙๒๓,๙๘๑ บาท ส่วนนางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ ได้ให้การว่า เมื่อตนเก็บเงินค่าธรรมเนียน้ำประปาได้จะนำส่งเงินดังกล่าวต่อผู้อำนวยการกองคลังโดยตรง โดยรวบรวมเงินค่าธรรมเนียน้ำประปานำส่งตามใบเสร็จรับเงินและลงลายมือชื่อนำส่ง แต่ผู้อำนวยการกองคลังจะไม่ให้ลงวันที่ แต่จะจดจำนวนเงินในกระดาษไว้เป็นการเฉพาะไว้ในสมุดส่วนตัวของผู้อำนวยการกองคลัง อีกทั้ง

/ยังได้ให้การ...

ยังได้ให้การยอมรับต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเวียงคุก ว่าตนไม่ได้ตั้งใจยกออกเงินค่าน้ำประปา โดยเงินบางส่วนได้นำส่งนางสุนทร สุทธิสาร ไปแล้ว ส่วนที่เหลือนั้นตนมีความประสงค์จะนำไปส่งคืนผู้ถูกฟ้องคดีในชั้นศาล โดยมีเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาที่นางสาวขวัญชนกยังไม่นำส่งรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๔,๘๕๑ บาท ส่วนนางท่อนจันทร์ จิระพันธ์ ได้ให้การต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดว่า ได้นำส่งเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาครบตามจำนวน ในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๑,๖๘๔ บาท นางสาวสุภาวดี สุทธิ ได้นำเงินมาส่งครบตามจำนวน ในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๓,๕๓๕ บาท และนางสาววรรณนิศา แก้วล่อ ได้นำเงินมาส่งครบตามจำนวน ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงทางละเมิดพิจารณาแล้วเห็นว่า จากการตรวจสอบยอดเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาตามใบเสร็จรับเงินตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ - เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มีจำนวนเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาที่ไม่ได้นำส่งฝากเข้าบัญชีธนาคาร ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท กรณีจึงเห็นได้ว่าในการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาของผู้ถูกฟ้องคดี เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะนั้น ที่กำหนดให้เมื่อสิ้นเวลารับเงินให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือชำระเงินนำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินและเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำเงินฝากธนาคารทั้งจำนวน แต่หากมีกรณีที่น่าฝากธนาคารไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัย และในวันรุ่งขึ้นหรือวันทำการถัดไปให้นำฝากธนาคารทั้งจำนวน เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุกในช่วงระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๑ มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย ตามมาตรา ๔๘ เอกนวิสติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งต้องกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบงานด้านพัฒนาและจัดเก็บรายได้ การรับเงินค่าธรรมเนียมและนางสุนทร สุทธิสาร ผู้อำนวยการกองคลัง จะต้องจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันเสนอผ่านผู้ฟ้องคดีเพื่อนำเสนอให้นายกเทศมนตรีทราบทุกวัน ตามข้อ ๒๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ หากผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบย่อมต้องทราบถึงความผิดปกติของการนำส่งเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาซึ่งไม่มีการนำส่งวันต่อวัน

/อันเป็นการ...

อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว เมื่อปรากฏว่า มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียม น้ำประปาโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานหลายเดือน โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ทักท้วงหรือสั่งการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด ซึ่งการปล่อยปละละเลยให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ในการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมน้ำประปาไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นช่องทาง ให้นางสุนทร สุทธิสาร และนางขวัญชนก ธรรมวงษ์ อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมน้ำประปา กระทำการทุจริตเบียดบังเงินค่าธรรมเนียมน้ำประปาไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัว เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท แม้ผู้ฟ้องคดีอาจจะไม่ได้เจตนาหรือรับรู้ถึงการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่กระทำการทุจริต ในเรื่องดังกล่าว แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล และลูกจ้างเทศบาลรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำ ของผู้ถูกฟ้องคดีตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างว่าตนไม่ได้รับทราบรายงานปัญหา และอุปสรรคในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมน้ำประปาเพื่อเป็นการปิดความรับผิดชอบของตนได้ และหาก ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอและใช้ความละเอียดรอบคอบ ในการตรวจสอบรายงานสถานะทางการเงินประจำวันแล้ว ย่อมสามารถช่วยป้องกันหรือยับยั้ง การกระทำทุจริตของนางสุนทร สุทธิสาร และนางขวัญชนก ธรรมวงษ์ ได้ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดี ได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลเวียงคุก ที่ ๑๘๗/๒๕๖๐ เรื่อง การมอบอำนาจ ให้รองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทนปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มอบอำนาจให้นางสาวสุดาวดี คงอริยะทรัพย์ ตำแหน่งรองปลัดเทศบาลตำบลเวียงคุก ทำหน้าที่ รับผิดชอบการบริหารราชการของกองคลัง งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ (ค่าธรรมเนียม น้ำประปา) แล้วนั้น เห็นว่า การมอบอำนาจดังกล่าวเป็นการมอบหมายเพื่อให้การบริหารราชการ ของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดความคล่องตัว สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีผู้รับผิดชอบในผลงานชัดเจน และเป็นการแบ่งเบา งานของผู้ฟ้องคดี แต่มิใช่เป็นการโอนอำนาจไปโดยเด็ดขาด ผู้ฟ้องคดียังมีหน้าที่กำกับติดตามผล การปฏิบัติราชการของรองปลัดเทศบาลในฐานะผู้รับมอบอำนาจ และมีอำนาจแนะนำและแก้ไข การปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้ตามข้อ ๒๖๘ ของประกาศพนักงานเทศบาลจังหวัดหนองคาย เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน

๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบงานซึ่งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดเทศบาล ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ ข้ออ้างดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเพียงใด

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้ตรวจสอบความเสียหายจากการกระทำละเมิดกรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งจำนวนความเสียหายดังกล่าว แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในขณะที่เกิดเหตุ ผู้ถูกฟ้องคดียังขาดเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนักวิชาการจัดเก็บรายได้ นายกเทศมนตรีตำบลเวียงคุกจึงมีคำสั่งที่ ๗๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้นางสุนทร สุทธิสาร ตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ไปพลางก่อน โดยมีนางกัญญาภัสกรรณ์ จันทร์เสนี นางท่อนจันทร์ จิระพันธ์ นางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ เป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่เก็บค่าน้ำประปา จึงเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานเมื่อนางสุนทรทำหน้าที่ทั้งสองตำแหน่งดังกล่าวย่อมเป็นเหตุให้ขาดการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กรณีจึงเป็นความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมมีส่วนเอื้อให้ผู้ทุจริตสามารถกระทำความผิดด้วย จึงสมควรหักส่วนความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท จึงคงเหลือส่วนความรับผิดชอบที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบเป็นเงิน ๕๖๕,๙๓๙ บาท และเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากการกระทำทุจริตของนางสุนทร สุทธิสาร และนางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีส่วนร่วมหรือมีส่วนรู้เห็นกับการกระทำทุจริตของบุคคลทั้งสองดังกล่าว จึงสมควรหักส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่โดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่อีกร้อยละ ๔๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท จึงคงเหลือส่วนความรับผิดชอบที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบเป็นเงิน ๑๑๓,๑๘๗.๘๐ บาท เมื่อเป็นการทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สินซึ่งตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ข้อ ๑.๓ กรณีไม่นำเงินฝากคลังหรือธนาคารให้ครบจำนวนตามระเบียบกลับนำไปใช้ส่วนตัว กำหนดให้ผู้กระทำทุจริตต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ผู้บังคับบัญชา ชั้นต้น - กลาง/ผู้ผ่านงาน ต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายที่หน่วยงานได้รับจากการกระทำทุจริต ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายภายหลังหักส่วนความรับผิดชอบอันเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมแล้วและโดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๑๑๓,๑๘๗.๘๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นเงิน

/จำนวน...

จำนวน ๒๒,๖๓๗.๕๖ บาท จึงเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่ง ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๕ ของความเสียหาย จำนวน ๑,๑๓๑,๘๗๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๕๖,๕๙๓ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวน ๒๒,๖๓๗.๕๖ บาท

พิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๕๑๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เฉพาะส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าจำนวนเงิน ๒๒,๖๓๗.๕๖ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลนับแต่วันที่ออกคำสั่งดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีได้รับชำระหนี้หรือสามารถบังคับชำระหนี้ในมูลละเมิดคดีนี้จากนางสุนทร สุทธิสาร และนางสาวขวัญชนก ธรรมวงษ์ ในภายหลัง ซึ่งเมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายเพียงใด ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้เกินแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบที่ได้ชำระไว้แล้วต่อไป

นางสาวณัฐชญา พลศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

นายฉลองชัย สถิตย์สัมพันธ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี

นายธีระวัช ดำชำ
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายยรรยง ธีญะพิพงค์

